

Christian Mattle, skov- og landskabsingeniør

Har arbejdet med plantninger siden 1999. Fra skovrejsning til bytræer. Derudover, samarbejdspartnere med mere end 25 års erfaring i bytræplantninger.

Over 10 års erfaring i at lave optimerede løsninger til kommuner, rådgivere, anlægsgartnere og bygherrer.

- Med målbare resultater

Hvis vi accepterer vore byggerier, som vi accepterer vores træplantninger. Ville vi investere i det?

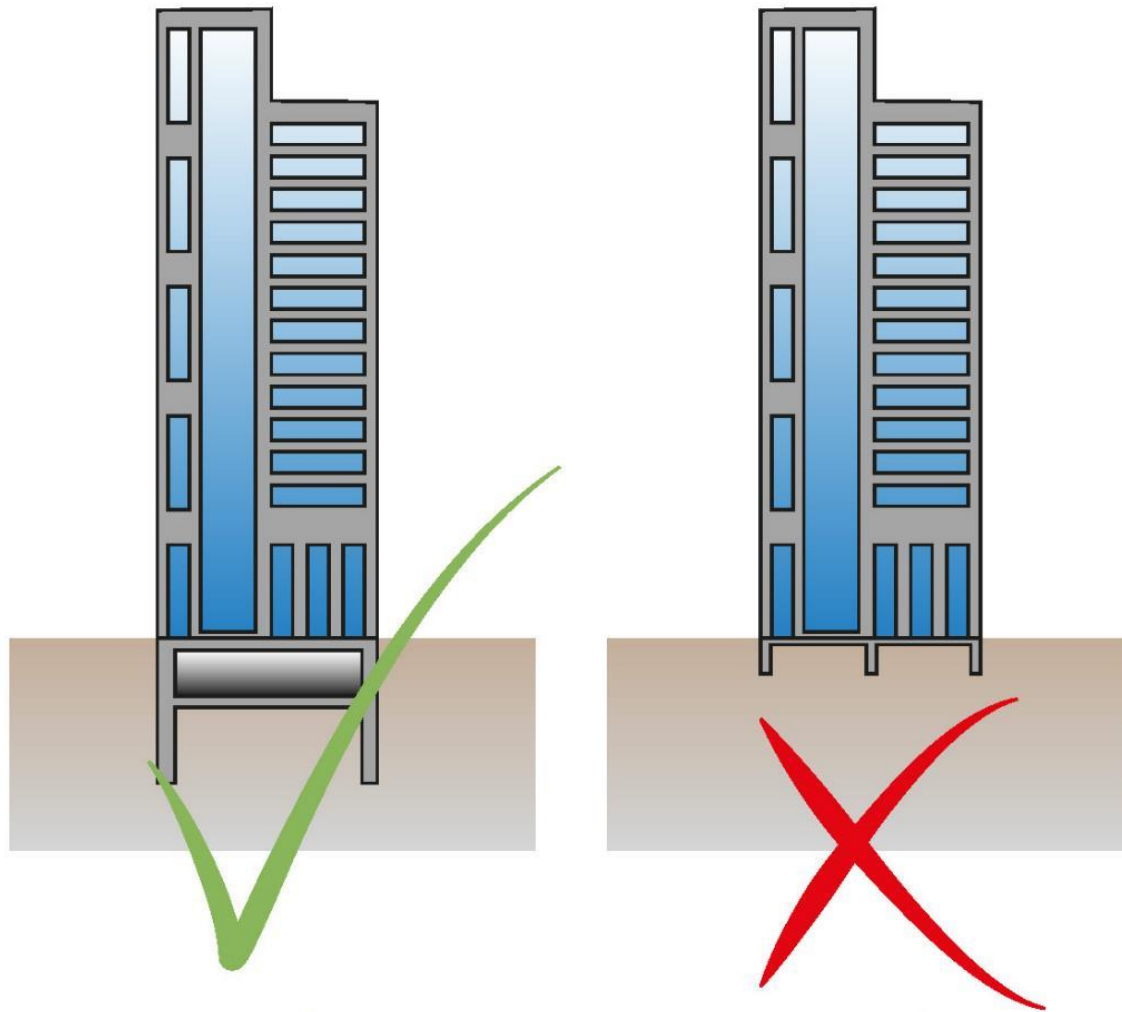
Udfordring:
Det bedste projekt kan dø af usikkerhed

Fakta om 30 nye billige seniorboliger

1. Areal af byggeri: 600-2400 m² – endnu lidt usikkert
2. Højde af byggeri: 2-20 meter – tiden må vise det
3. Levetid af byggeri: 5-100 år – afhængig af vejrlig og omstændigheder
4. Udearealer: Vil udgøre 30 procent af husleje grundet konstant vedligehold af parkeringsplads og tilkørselsvej pga. den bløde underbund og rodhævninger
5. Gravearbejde: Beboerne skal forvente små gener med forsyning grundet regelmæssige rodkader og overgravning af vandrør, el, kloakering mm.
6. Indflytning: På et tidspunkt. Halvdelen af beboerne må i øvrigt genhuses om 5-6 år, hvor 15 af boligerne forventes genopført på ny
7. Fordel: Byggeriet er billigt

Fundamentet er det vigtigste

Effekt, forudsigelighed & tryghed!

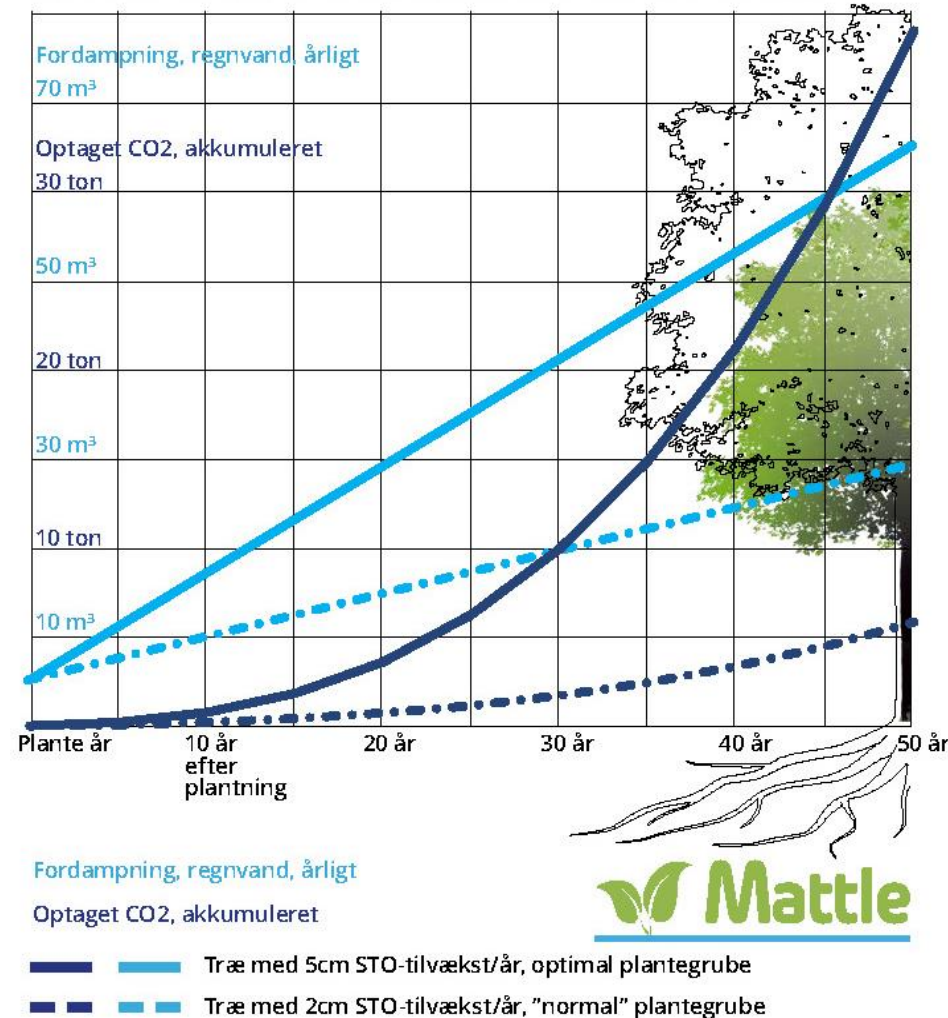
Resultater og refleksioner
Plantegrube design
De optimale forhold

Data på effekt

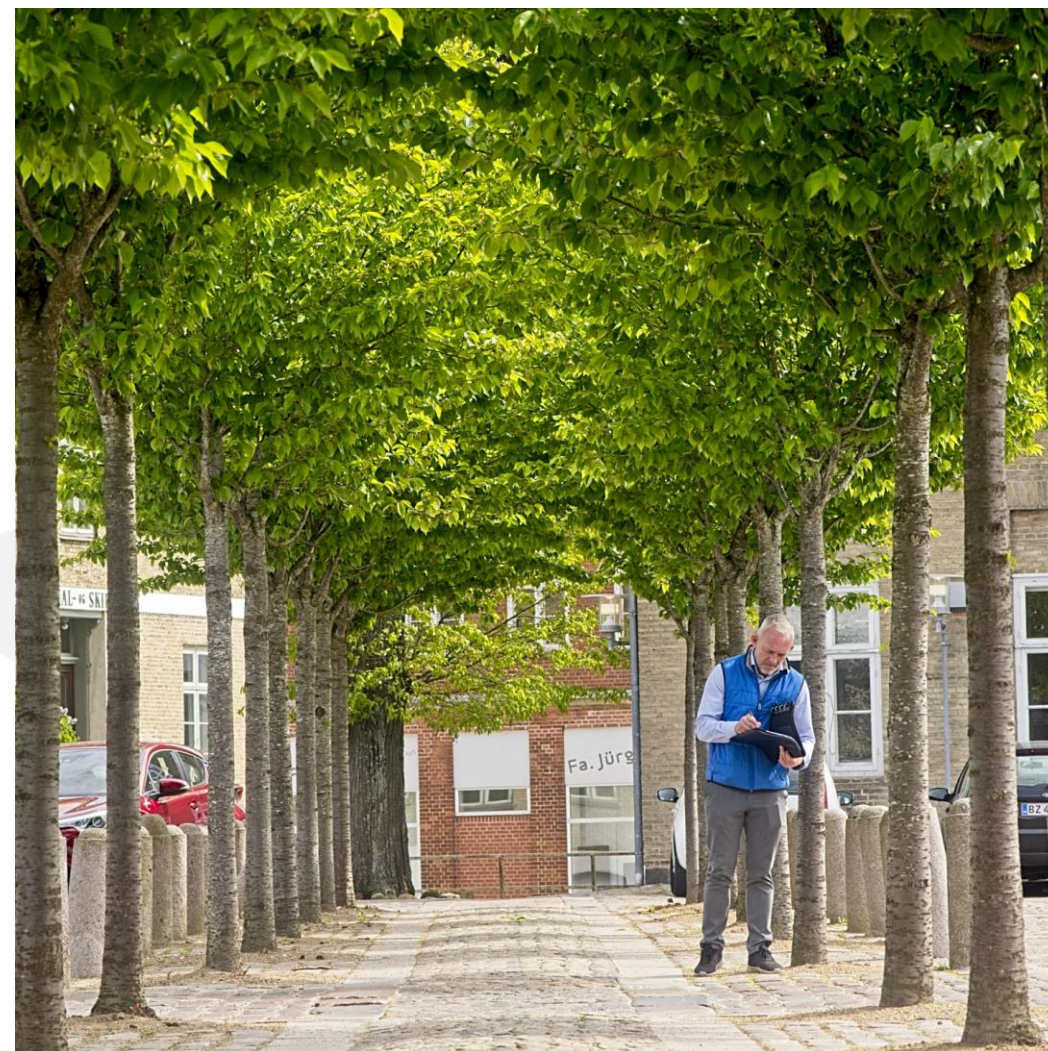
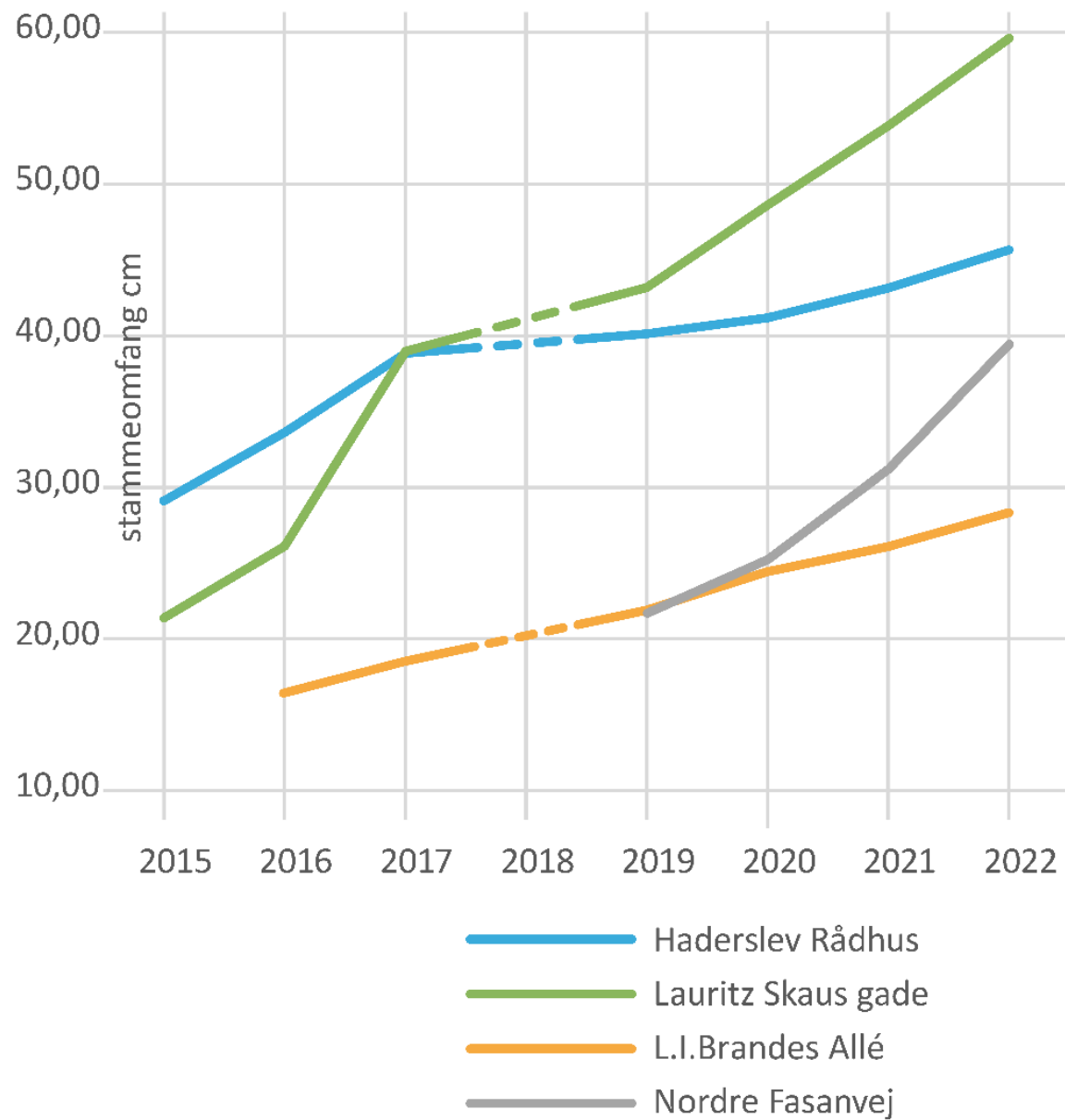
Hvad er udbyttet, og hvad kan det betyde?

- Øget effekt på trætilvækst og metode
- Op til 130 % større fordampning og vandoptag i klimaløsninger.
- Op til 400 % større CO2 optag
- Større biodiversitet
- Større rodmasse
- Hurtigere værditilvækst og tilbagebetaling på investeringen.
- Større effekt og forudsigelighed

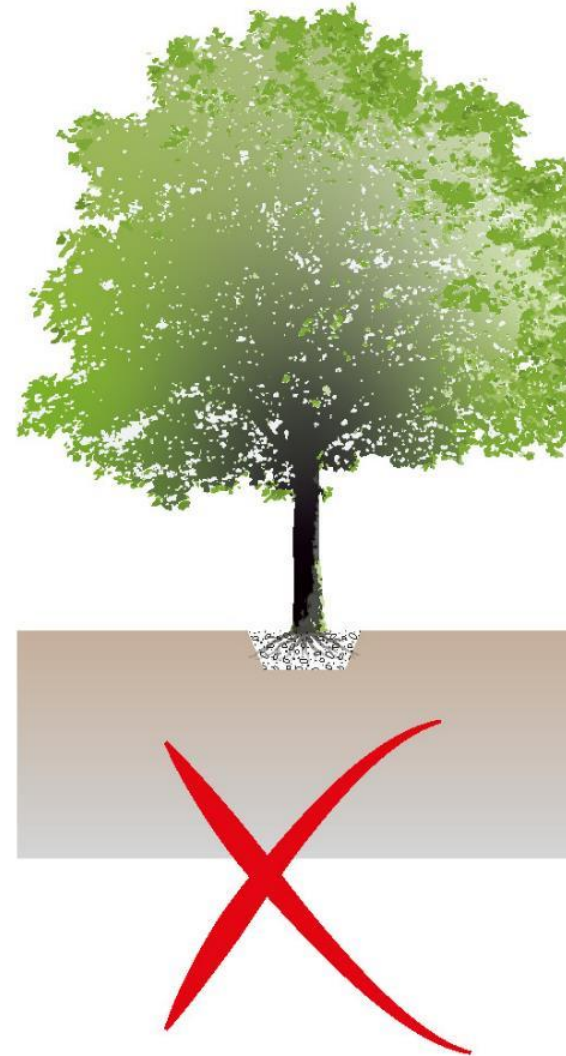
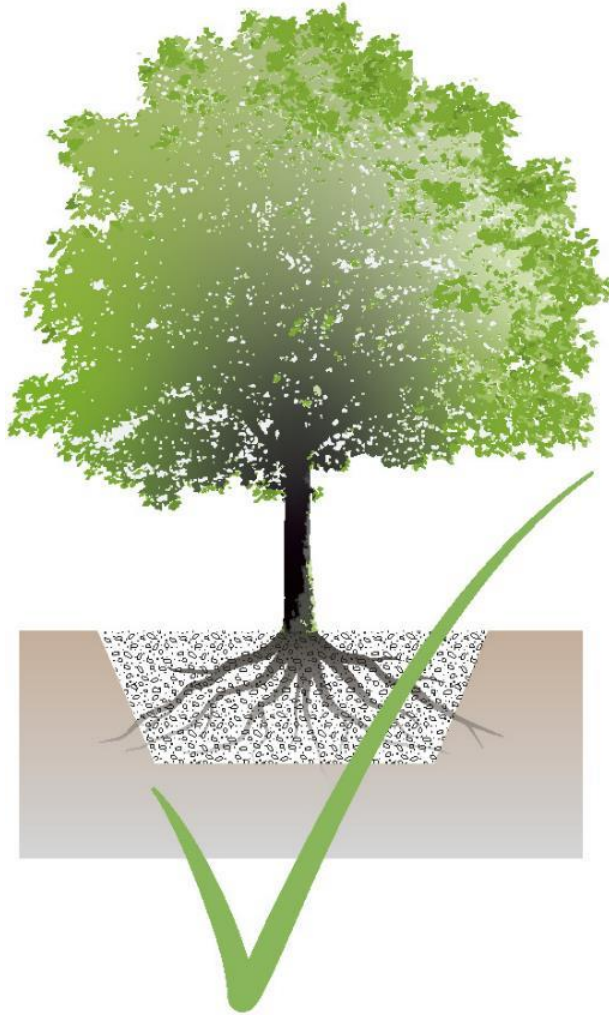
FORVENTET FORDAMPNING over året i forhold til alder og vækstbetingelserne, set som årlig STO-tilvækst, samt forventet akkumuleret CO2 i forhold til alder.

Fundamentet er det vigtigste Effekt og forudsigelighed

Kan målet sættes, så resultatet og udbyttet kendes på forhånd?

Skovfogedens Bytræer, Tjekliste

1. Råjordtype?

2. Kan den eksisterende jord bruges til at plante i?
3. Er råjorden permeabel, og i hvilket omfang?

4. Ledningsoplysninger

- a. Gasledninger
- b. Fjernvarmeledninger
- c. Vandledninger
- d. Elkabler
- e. Telefonledninger
- f. Antennekabler
- g. Fiber
- h. Kloakledninger med kotehøjder
- i. Regnvandsledninger med kotehøjder

5. Placering af **plantehul**?

6. Skygge og sol på den valgte placering af træet?
7. Skygger træet uønsket på bygninger og pladser?
8. Mulig størrelse af plantehul?
9. Dybde på plantehul?

10. Hvor stort skal **træet** få lov at blive?

11. Hvor gammelt må træet få lov at blive?
12. Hvor stor tilvækst hastighed skal træet have?
13. Skal der etableres skybrudssikring?
14. Skal træet indgå i **klimasikring**?
15. Klimavej med magasinkapacitet
16. Må regnvandet nedsives?
17. Rensning af regnvandet før anvendelse
18. Skal træet vandes af regnvandet?
19. Skal der gemmes regnvand til tørre tider?

20. Trafikbelastning

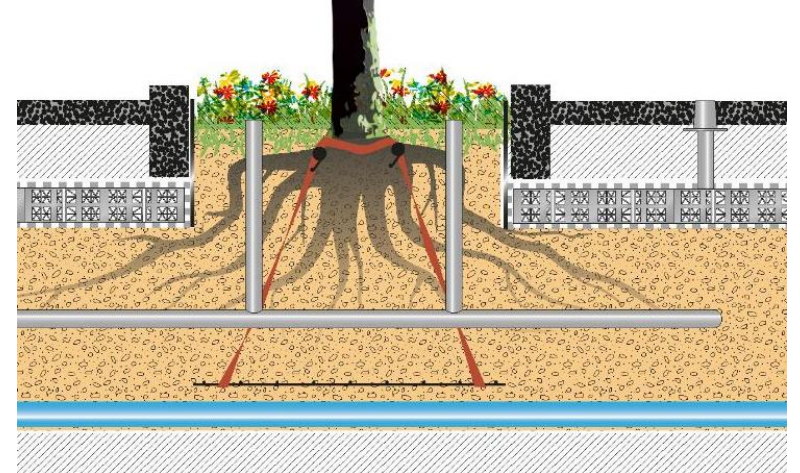
21. Skal der være belægning rundt om træet?
22. Hvilken trafikform foregår rundt om træet?
23. Skal der være etableringsvanding de 5 første år?
24. Skal plantehullet være åbent som klimabed?
25. Forankring af træet
26. Dræn af **vækstmediet**
27. Udluftning af vækstmediet
28. Rodbarriere mod rodhævning af belægninger
29. Iltbarriere mod rodhævninger af belægninger
30. Snak med **Mattle.dk**

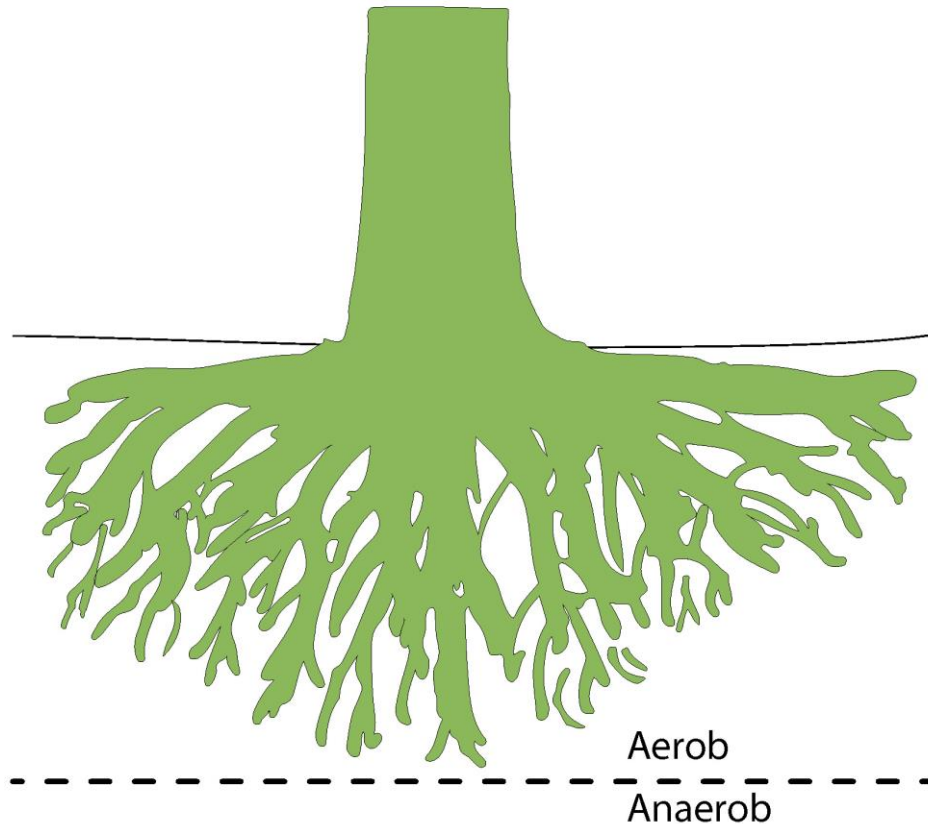
Det starter med planlægning og målsætning

Jord, teknik, projektering, udbud & udførelse.

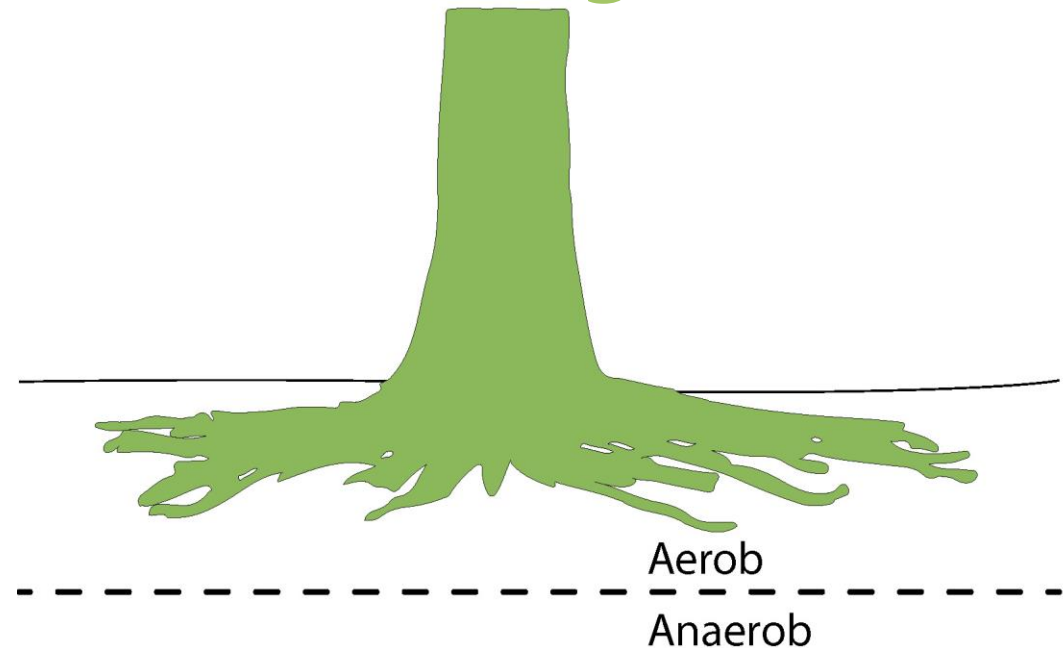
- Naturlige processer i en konstrueret verden.

Rødder følger de aerobe/anaerobe grænser

Lav grundvandsstand
Stort, dybtgående rodnet
Stor vindfasthed
Mindre sårbarhed i tørke
Relativt større tilvækst

Høj grundvandsstand
Lille, fladt rodnet
Lille vindfasthed
Større sårbarhed i tørke
Relativt mindre tilvækst

Hvad er det værste der kan ske?

- 20 år senere at skulle lave det om, når det bedste tidspunkt at plante på, var for 20 år siden.

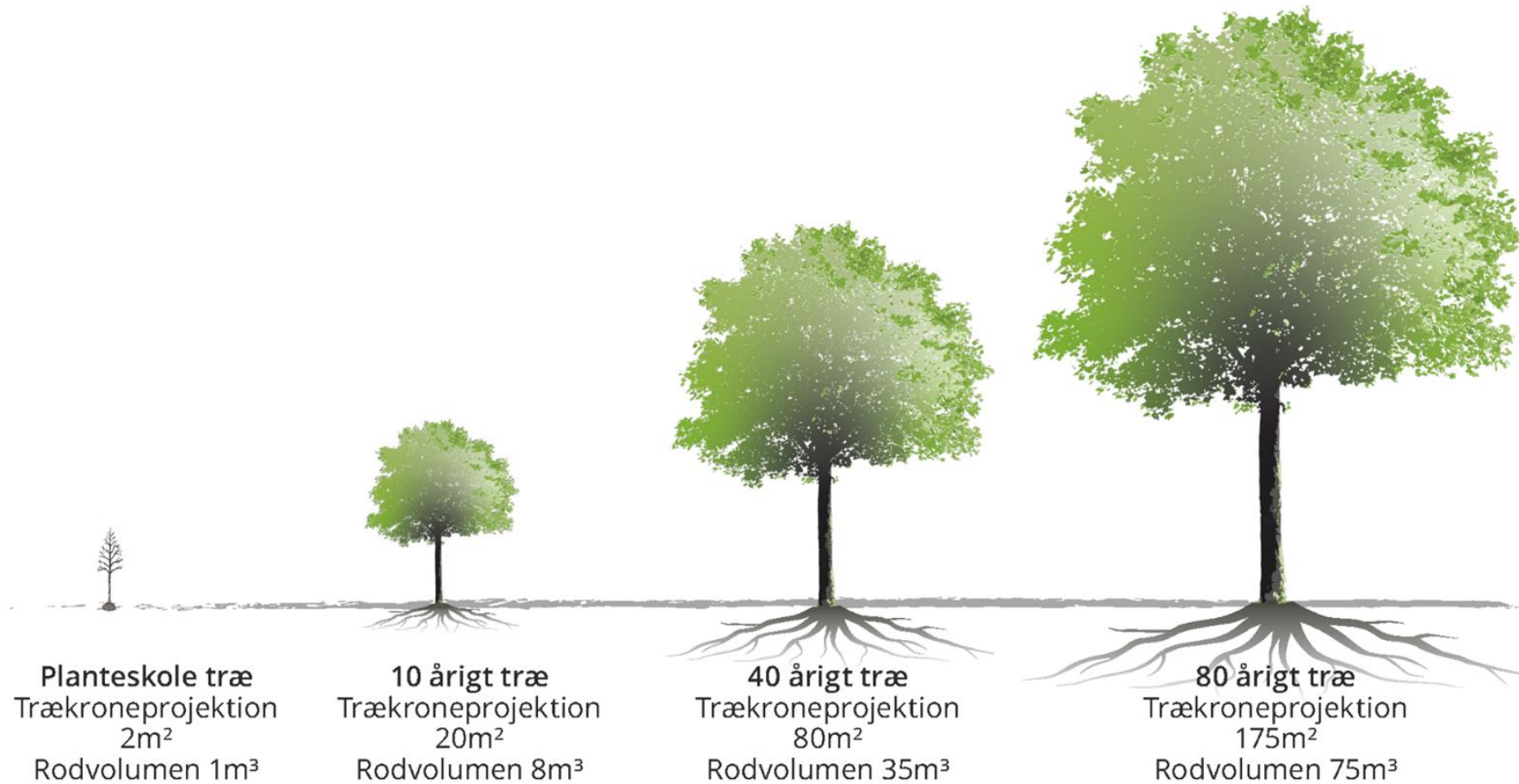

Hvilken retning har vi råd til at gå i?

Nettomuldvolumen skal stemme med din målsætning

Netto muldvolumen behov Rod/Top forhold

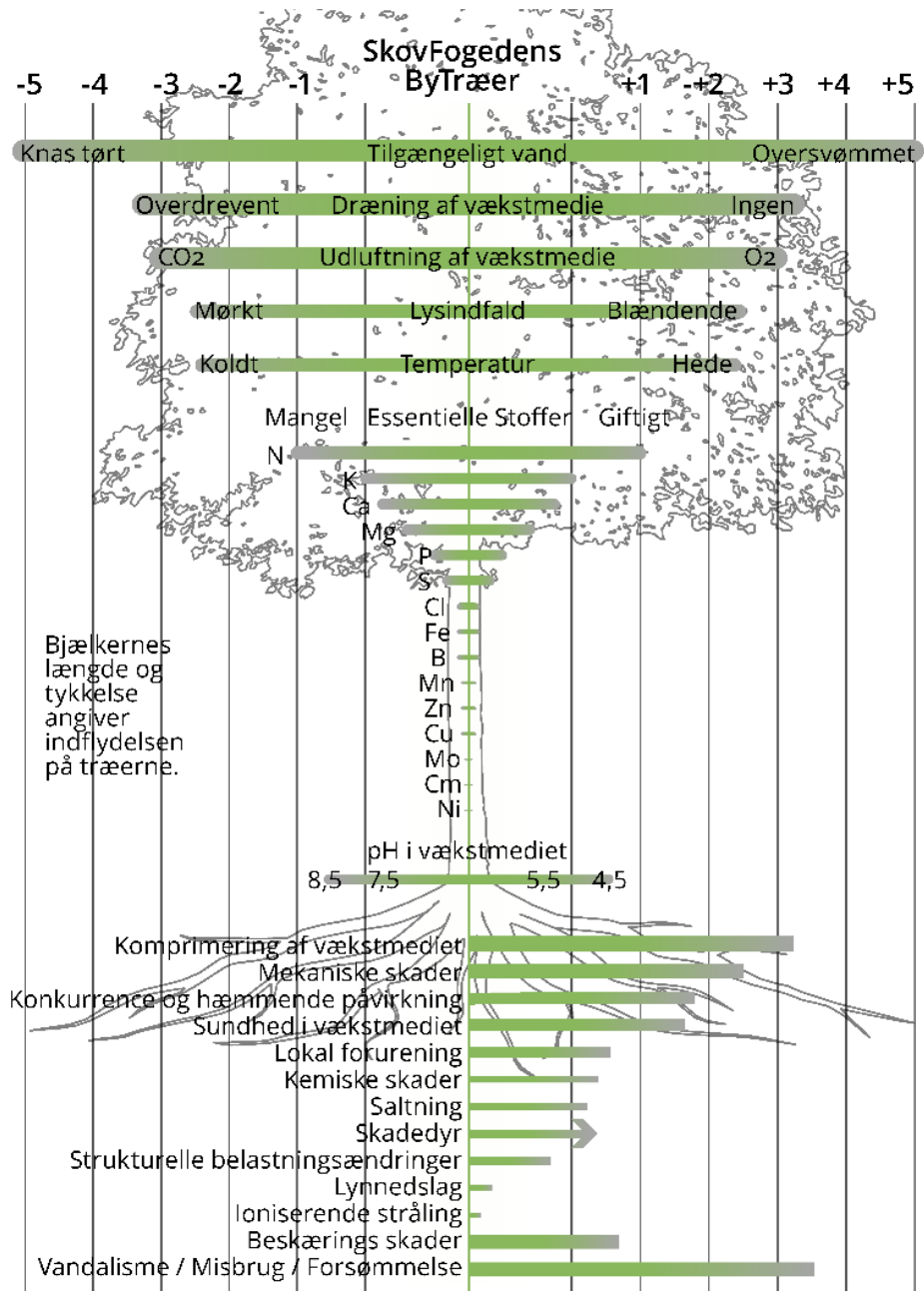

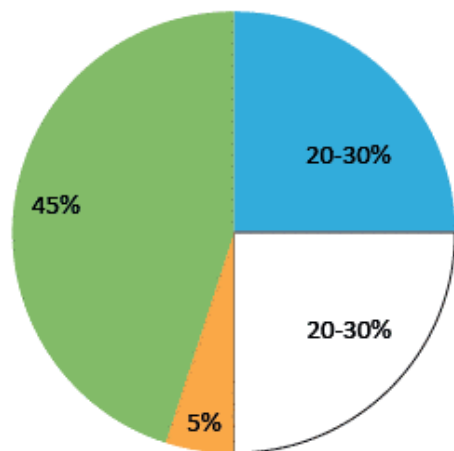
Det optimale spektre

Auftraggeber	Christian Mattle Park Alle 15 6600 Vejen				
Probenbezeichnung	UPCYCLE				
Material	überbaubares Baumpflanzsubstrat, Typ 2				
Probenherkunft	angeliefert				
Probenehmer	Tommy Möller 19.02.2022	Bearbeiter	IM, MB, BM, MS		
Probeneingang	25.02.2022	Bearbeitungsende	25.06.2022		
Labor Nr	12057	Bearbeitungsort	Labor Bohlsen		
	Messwert		FLL 2010 Richtwerte	Einheit	
aktueller Wassergehalt (Feuchte)	11.6	1521		Gew. % FS	
Bulk densitet Tørvægt TS	1304			g/l	
Bulk densitet indstampet FS				g/l	
Rohdichte WK _{max} (bei Wassersättigung)	1772			g/l	
Gesamtporenvolumen	40.4		≥ 25	Vol %	
Wasserkapazität WK _{max}	30.4			Vol %	
Wasserkapazität bei pF 1.8 (Feldkapazität)	25.0			Vol %	
Luftkapazität bei pF 1.8 (Feldkapazität)	15.4			Vol %	
Wasserdurchlässigkeit mod.k _f	90.1		43.2-4320	cm/d	
Wasserdurchlässigkeit mod.k _f	0.63			mm/min	
Wasserdurchlässigkeit mod.k _f	1.04E-05			≥ 5 x 10 ⁻⁶	m/s
Wasserdurchlässigkeit mod.k _f	38			18-1800	l/m ² /h
pH-Wert	6.80		5.0-8.5	Gew. % TS	
Organische Substanz	1.8				1 - 2
Organische Substanz	28				
Salzgehalt H ₂ O/Gipsextrakt	35				≤ 150
Salzgehalt H ₂ O/Gipsextrakt	0.4			g/l	
N Stickstoff (Nitrat + Ammonium)	5.4				mg/l
P ₂ O ₅ Phosphor	35				mg/l
K ₂ O Kalium	10				mg/l
Mg Magnesium	43				mg/l
TS Trockensubstanz, FS Frischsubstanz; Prüfungen im verdichteten Zustand 95% dPr Prüfung entsprechend FLL - Richtlinie Empfehlungen für Baumpflanzungen 2010 Teil 2					

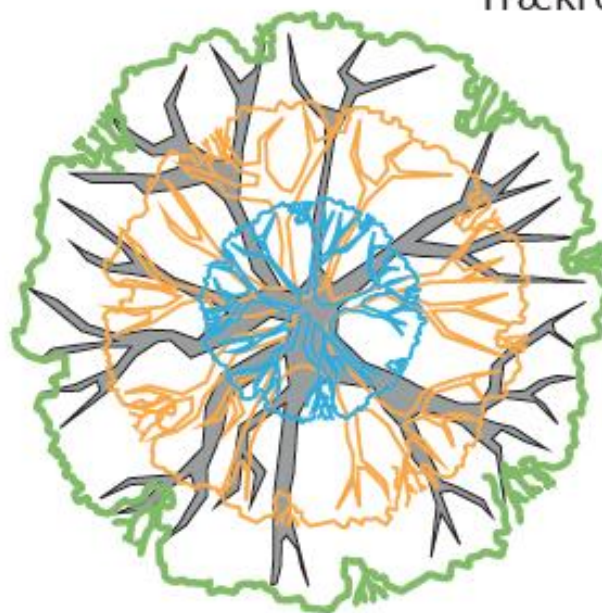
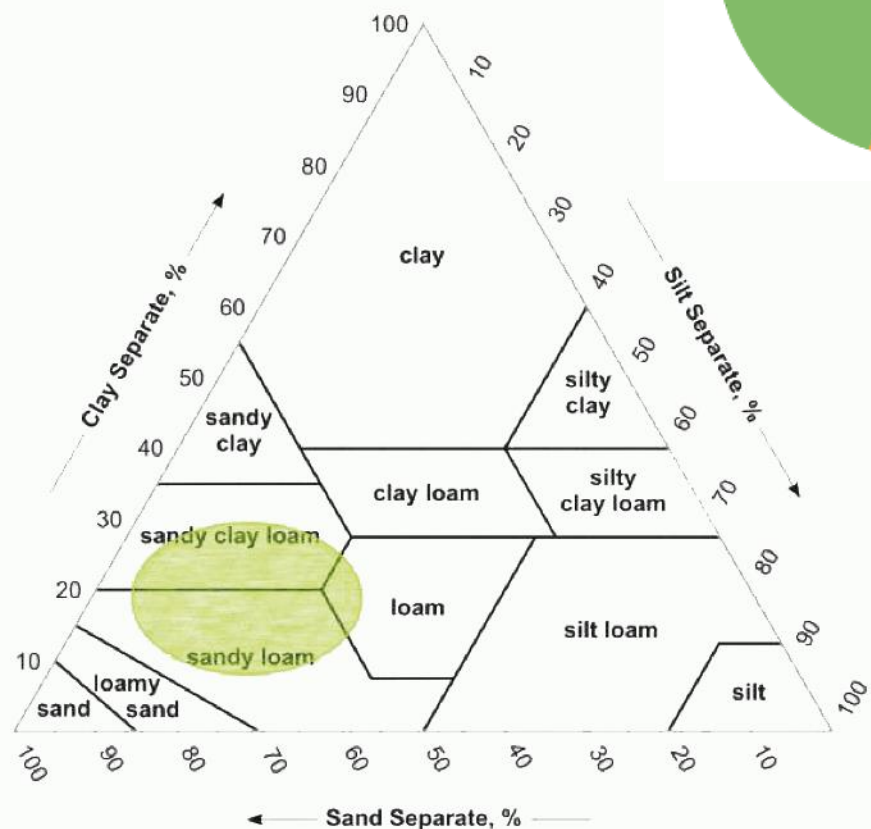

- Vandvolumen, ved markkapacitet
- Organisk, TV %
- mineralsk > 2mm < 16mm
- Luftvolumen, ved markkapacitet
- mineralsk < 2mm
- Mineralsk > 16mm

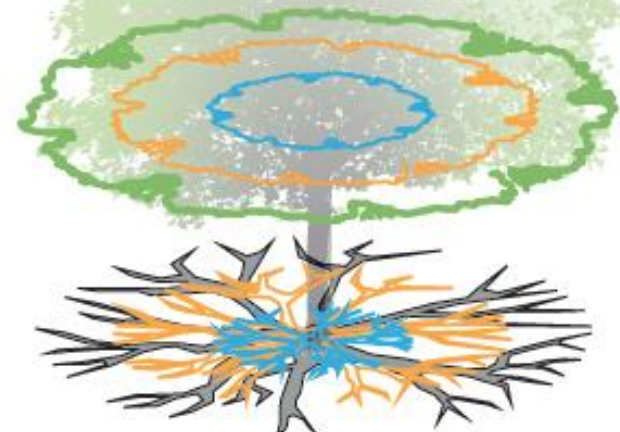

Soil Textural Triangle

Trækronens / Trærodens udstrækning

80 m² - 34,4 m³ (ca 60år)
 60 m² - 25,8 m³ (ca 30år)
 30 m² - 12,9 m³ (ca 10år)

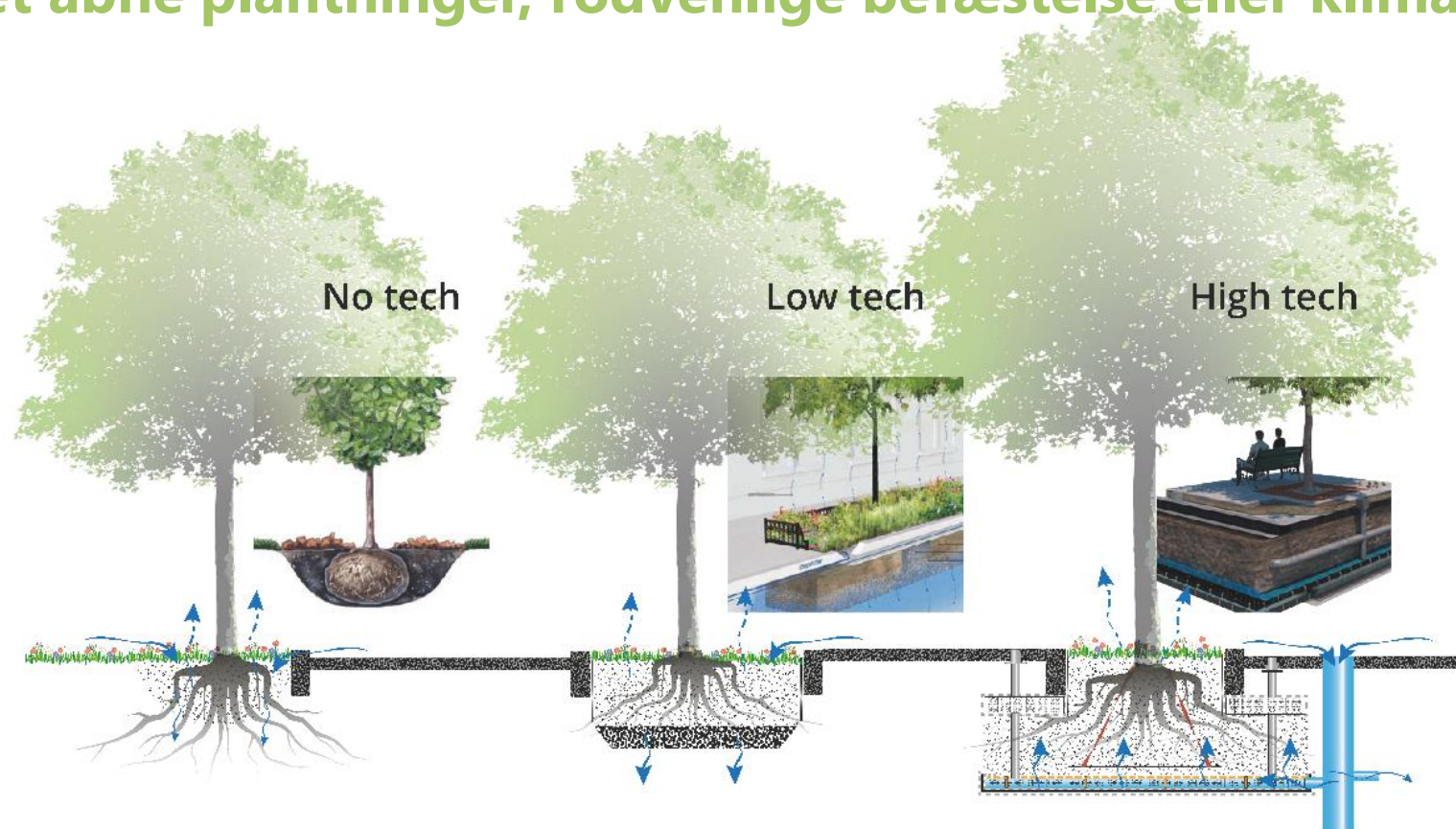

Optimale forhold

- ▶ Partikelstørrelse 0,2µm-20mm. 0,2µm-2mm bidrager mest til en ligelig fordeling af vand- og luftbalance. 2-16mm øger primært strukturegenskaberne. Med mindre man har anvendt lava, pimpsten, tegl eller lign. Over 20mm bidrager ikke til nettomuldsvolumen
- ▶ 50% porevolumen fordelt ligeligt mellem luft og vand
- ▶ $\geq 10\%$ ilt, meget gerne 16-17% (ikke at forveksle med luft)
- ▶ Stort porevolumen sikrer i sig selv ikke stor luftudskiftning, derfor skal det hjælpes på vej af udluftningssystemer. Særligt ved dybere vækstlag, belægning over rodzonen, og ved højere humusindhold er det vigtigt at have luftcirkulation.
- ▶ Der opstår uhensigtsmæssige gasser i jorden fra bl.a. mikroorganismer, og disse skal kunne komme ud, så ilten kan komme ind.
- ▶ pH 6-7 er det optimale spektrum for næringsstof optag.
- ▶ Næringsstoffer og gødning
- ▶ Afstemning af nettomuldsvolumen i forhold til målsætning.
- ▶ Beskyttelse af infrastruktur mod rodskader

Endelig afstemning af målsætning, teknik, behov og budget. Uanset åbne plantninger, rodvenlige befæstelse eller klimatræer

	Allétræ	Vejtræ i regnbed	Gadetræ i belægning med vandtilbageholdelse og kapillærvanding.
Økonomi	€	€€	€€€
Infiltration af regnvand	+/-	+	+
Vandtilbageholdelse	+/-	+	++
Fordampning	+/-	+/-	++
Smart City	-	+/-	++

Vand og ilt, i rette mængder, på rette tid og sted

7 vækstsæsoner, 42m³ nettomuldvolumen pr. træ, tilløbende vand, iltning og overløb. FLL 1 (gammel udgave) i rodkassetter. Effekt, forudsigelighed & tryghed i træplantninger.

Spørgsmål?

- ▶ Skulle der opstå spørgsmål senere, så skriv endelig på cma@mattle.dk eller ring på tlf. 20 45 60 83.
- ▶ Connect gerne på LinkedIn
- ▶ Følg Mattle ApS på LinkedIn
- ▶ Tilmeld dig vores nyhedsmail via hjemmesiden www.mattle.dk

Tak for nu